

Tillsynsärende - godkände revisorn A-son

Beslut: Revisorsinspektionen ger godkände revisorn A-son en varning.

1 Inledning

Revisorsinspektionen har tagit del av information om ett granskningsuppdrag utfört av godkände revisorn A-son. Informationen har gett inspektionen anledning att öppna detta tillsynsärende.

Uppdraget avsåg granskning av användningen m.m. av ett organisationsbidrag om 1 260 359 kr som en myndighet (nedan bidragsgivaren) lämnat till en ideell förening som bedrev ungdomsverksamhet (nedan föreningen). Myndigheten kom sedermera att besluta om återkrav av bidraget på den grund att föreningen inte hade följt de villkor som gällt för bidragsbeslutet.

2 Utredningen i ärendet

Av A-sons dokumentation och handlingarna i ärendet framgår följande.

Bidragsbeslutet är daterat den 18 januari 2018 och innehåller ett antal villkor:

- Pengarna ska användas för att stödja barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i det svenska samhället under år 2018.
- Föreningen ska uppfylla de villkor som anges i 8 § förordningen (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer (nedan bidragsförordningen).
- Föreningen ska lämna sådan redovisning som bidragsgivaren begär. En godkänd eller auktoriserad revisor ska granska den ekonomiska redovisningen.

A-son har antecknat att uppdragets omfattning bestod i att granska organisationsbidrag som beviljats från bidragsgivaren och att därefter yttra sig om huruvida föreningen hade använt bidragspengarna till verksamheten.

Det har även antecknats att granskningsuppdraget innebar att han skulle styrka kostnader som var adekvata för det bidrag som erhöles. Han skulle välja ut poster i olika kostnadslag slumpmässigt. Han satte gränsen för enskilda poster att granska till 5 000 kr. Slumpmässigt urval beräknades uppgå till 70 – 90 procent beroende på hur kostnadslagen såg ut.

Uppdragsbrevet är daterat den 29 juli 2019 och rubricerat ”Uppdragsbrev för revisionsuppdrag”. I brevet anges att A-son fått i uppdrag av föreningen att utföra revision av projektet ”Organisationsbidrag”. Revisionsuppdraget skulle omfatta granskning av att anslag använts enligt bidragsbeslutet och för avsett ändamål, att uppgivna intäkter och kostnader fanns redovisade i bokföringen och att projektet var särredovisat.

A-son har upprättat en handling rubricerad ”Revisorsintyg” och daterad den 30 juli 2019. Av den framgår följande. Granskningen gäller ”Organisationsbidrag”. Projektet har genomförts av föreningen. Han har granskat föreningens redovisning för projektet när det gäller perioden 2018. Granskningen gäller projektets intäkter och kostnader samt hur anslaget för projektet har använts. Han har granskat att anslag använts enligt bidragsbeslutet från bidragsgivaren och för avsett ändamål, att uppgivna intäkter och kostnader finns redovisade i bokföringen och att projektet är särredovisat. Redovisade kostnader uppgår till 1 275 066 kr. Kostnad för revision av detta projekt tillkommer med 9 614 kr. Han har i samband med granskningen inte funnit något att anmärka på.

I dokumentationen finns under rubriken ”Övriga externa kostnader mm” en kontosammanställning med tio kostnadskonton om totalt 1 085 839 kr. Bland kostnadskontona finns bl.a. konto 4030 Resor (46 545 kr), konto 4091 Medlemsbidrag lokalföreningar (137 866 kr) och konto 4092 Projektbidrag lokalföreningar (490 500 kr).

I dokumentationen har A-son skrivit kommentarer till en transaktionsanalys och sex verifikat.

En verifikationslista sökt på väsentliga kostnader över 5 000 kr innehåller en lista på vissa verifikationer.

I dokumentationen finns några fakturor och verifikat. Där finns också fotografier från olika aktiviteter, däribland ett nationaldagsfirande, utbildningar och föreläsningar, samt fotografier av föremål som har köpts in från utlandet.

3 Revisorns uppgifter

A-son har uppgett följande.

Uppdragets omfattning och innebörd

Det var inte var fråga om ett regelrätt revisionsuppdrag. Uppdraget var i stället att granska ett särskilt projekt inom föreningen och sedan på visst vis uttala sig om detta.

Han skulle alltså granska den ekonomiska redovisningen av det mottagna bidraget och uttala sig om detta i enlighet med 27 § bidragsförordningen. Bidragsgivarens verksamhetsområde och syfte och beslutets närmare innehåll samt den nämnda bestämmelsen utgjorde de normer och det regelverk som han utförde sin granskning mot. Mot denna bakgrund uppfattade han inte innehållet i uppdraget som oklart eller otydligt. Det var fråga om en sådan ideell förening som inte var bokföringsskyldig.

Eftersom han har upprättat ett bestyrkande eller intygande, är granskningen utförd i enlighet med International Standards on Auditing (ISA) och inte som ett uppdrag enligt SNT 4400 (numera ISRS 4400) *Uppdrag att utföra granskning enligt särskild överenskommelse* där något sådant bestyrkande inte ska lämnas.

Resekostnader

Enligt de uppgifter som han inhämtade från föreningens ställföreträdare var syftet med resorna att köpa in material till föreningen såsom danskläder och traditionella föremål för deras teater. Vidare träffade man andra föreningar och utbytte erfarenheter.

Av verifikatet med resehandlingarna framgår att det var fråga om en inte i förtid bokad återresa eller en öppen återresa. Handlingarna hade en giltighetstid under ett år. Detta är inte detsamma som att resenären är bortrest under ett år. En öppen återresa är inte någon ovanlighet i samband med resor till länder med bl.a. bristfälliga kommunikationer och föranledde inte något påpekande från honom.

Vid sin granskning fann han inte att kostnaderna skulle vara att anse som rörelsefrämmande eller att de inte skulle ha uppkommit för det avsedda ändamålet.

Medlemsbidrag och projektbidrag

Han hade inte tillgång till räkenskapsinformation för de organisationer som hade tagit emot medlemsbidrag eller projektbidrag från föreningen. Han inhämtade information från företrädarna för föreningen om bakgrunden till och avsikten med att medlemsbidragen och projektbidragen hade lämnats till de olika organisationerna. Han granskade vidare att de angivna organisationerna fanns registrerade som existerande juridiska personer och att medlemsbidragen och projektbidragen hade överförts och betalats in på deras respektive konton i enlighet med de olika beslut som fattats.

Bilder från aktiviteter

Organisationsbidraget skulle användas för att stödja barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i det svenska samhället. Han bedömde att revisionsbevis i form av bilder från de aktuella aktiviteterna var förenliga med det syftet och att det med hänsyn till detta syfte också var nödvändigt, bl.a. på grund av det tydligt uttalade syftet med inflytande och integration, att verksamheten i någon mån också vid vissa aktiviteter eller evenemang var gränsöverskridande i ålder och etnicitet så att det i någon mån förekom ett mindre deltagande från något äldre personer. Vid sina kontakter med ställföreträdare för föreningen inhämtade han konkreta uppgifter om att alla aktiviteter hade skett med avsikten att bygga upp självkänsla och samhörighet bland föreningens medlemmar i syfte att öka deras inflytande och integration i det svenska samhället. De revisionsbevis som han inhämtade styrkte också att föreningen hade anordnat ett flertal aktiviteter i form av studentaktiviteter, workshops, föreläsningar och andra arrangemang under den tid då bidrag hade uppburits. Mot denna bakgrund fann han att också dessa aktiviteter hade varit förenliga med bidragsbeslutet.

Han hade både muntliga kontakter och skriftlig korrespondens med företrädare för föreningen och inhämtade olika uppgifter av betydelse för sin bedömning. Han tog också in olika revisionsbevis, bl.a. de bilder som ingår i dokumentationen.

Den information som han därmed hade gav honom ett tillräckligt underlag för att kunna göra bedömningen att medlen hade använts i enlighet med bidragsbeslutet.

4 Bedömning och val av disciplinär åtgärd

Enligt det aktuella bidragsbeslutet skulle pengarna användas för att stödja barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i det svenska samhället under år 2018. Av bidragsförordningen framgår att en organisation som har tagit emot bidrag är skyldig att lämna den redovisning till bidragsgivaren som denne begär. En revisor ska granska redovisningen och revisorns rapport ska bifogas redovisningen. Om det mottagna bidraget har uppgått till minst fem prisbasbelopp, ska granskningen göras av en auktoriserad eller godkänd revisor.

A-son har uppgett att han utförde en revision enligt ISA och att han inte hade tillgång till någon handling som närmare specificerade villkoren för organisationsbidraget. Han var därmed hänvisad till bidragsbeslutet och bidragsförordningen för att avgöra vilken information och vilka revisionsbevis som han behövde inhämta i uppdraget.

En viktig förutsättning för att en revisor ska kunna göra ett uttalande med bestyrkande är att det finns ett lämpligt ramverk som ger ledning om hur redovisningen ska upprättas. Ramverket utgör då de kriterier som revisorn mäter och värderar mot. Utan ett tillämpligt ramverk finns inte förutsättningar för revisorn att uttala sig med ett bestyrkande. I det nu aktuella fallet gav varken bidragsbeslutet eller bidragsförordningen något tydligt besked om vilka kostnader som bidraget fick användas till. Det framgick därmed inte klart vad som skulle omfattas av revisorsgranskningen. Eftersom det inte var tydligt vilka kostnader som bidraget fick användas till, borde A-son ha inhämtat mer information om förutsättningarna för uppdraget innan han åtog sig det.

En revisors uppdrag av granskande natur brukar ses som antingen bestyrkandeuppdrag eller övriga granskningsuppdrag. Bestyrkandeuppdrag kan genomföras med olika grad av säkerhet; rimlig säkerhet (revision) eller begränsad säkerhet (översiktlig granskning). De övriga granskningsuppdragen skiljer sig från bestyrkandeuppdragen på så sätt att revisorn

vid dessa inte självständigt ska bedöma föremålet för granskningen utifrån principerna om risk och väsentlighet. Yttrandet blir då enbart en sammanställning över genomförda granskningsåtgärder och gjorda iakttagelser.

Av god revisionsred följer att en revisor som skriftligen intygar uppgifter i den handling som revisorn avger måste vara tydlig med vilken typ av granskning som hans eller hennes yttrande eller uttalande baseras på och, i förekommande fall, med vilken grad av säkerhet som uttalandet görs. Det är annars svårt för en läsare att bedöma intygets värde.

I detta fall lämnade A-son ett intyg över sin granskning. Av intyget kan emellertid inte med tillräcklig grad av tydlighet utläsas vilken typ av granskning som det baserades på eller med vilken grad av säkerhet som intygandet gjordes.

Enligt uppdragsbrevet var det en revision som skulle utföras, dvs. det var ett bestyrkande med den högre graden av säkerhet, rimlig säkerhet, som skulle lämnas. I sin granskning identifierade A-son bl.a. att föreningen hade haft resekostnader, lämnat bidrag till andra föreningar och anordnat olika evenemang. De revisionsbevis som han samlade in var enligt Revisorsinspektionens bedömning inte tillräckliga för att han skulle kunna lämna ett uttalande med rimlig säkerhet om att kostnaderna var förenliga med stödet. För att kunna uttala sig i enlighet med uppdragsbrevet hade han behövt göra en djupare granskning.

Sammanfattningsvis har A-son genom att inte inhämta mer information om förutsättningarna för uppdraget innan han åtog sig det, genom att inte utforma sitt intyg på ett tydligt sätt och genom att inte vidta tillräckliga granskningsåtgärder åsidosatt god revisionsred.

A-son har i ovan nämnda avseenden åsidosatt sina skyldigheter som revisor och ska därmed meddelas en disciplinär åtgärd. Det som läggs honom till last är sammantaget allvarligt. Han ska därför, med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883), ges en varning.

Ärendet har avgjorts av Revisorsinspektionen genom Tillsynsnämnden för revisorer. I beslutet har deltagit justitierådet Sten Andersson, ordförande, kammarrättslagmannen Christina Eng, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, auktoriserade revisorn Maria Danckler, rådgivaren Sophie Degenne, auktoriserade revisorn Magnus Fredmer, advokaten Michael Frie, redovisningsexperten Claes Norberg och professorn Peter

Öhman. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt avdelningsdirektören Philip Lagerling och revisionsdirektören Henrik Jonsson, som har föredragit ärendet, varit närvarande.

Sten Andersson

Henrik Jonsson

Hur man överklagar, se bilaga.